

Nr 962

Av herr Nilsson i Kalmar m. fl., om möjlighet för staten att övergångsvis överta driften av företag i konkurs.

(Lika lydande med motion nr 824 i Första kammaren)

När ett företag får svårigheter att klara sin ekonomi kan det drivas till en i lagen bestämd gräns; därefter har det skyldighet att begära sig i konkurs. I detta läge är således företagets möjligheter att drivas uttömda, och det blir då fråga om en omedelbar nedläggning. Enligt överenskommelse skall då anmälan härom inom viss tid före ske till länsarbetsnämnden. Tidsgränsen är beroende på hur stort företaget är, det vill säga hur många anställda det har. Vid en konkurssituation eller liknande fall med åtföljande nedläggning blir ändock rådrummet för arbetsmarknadsverket och framför allt för de anställda mycket kort. Ofta innebär en nedläggning av denna typ en snabb friställning av de anställda där det gäller att snabbt skaffa nytt arbete, många gånger på annan ort och där det då blir fråga om att avveckla olika innehav och engagemang, såsom hus, sommarstuga, bil, båt etc.

För närvarande finns ingen lagstiftning som ger företaget något större ansvar ekonomiskt för de friställda, utan det blir samhällets sak att på bästa sätt försöka hjälpa de drabbade. I dag förfogar AMS över ett flertal olika möjligheter att medverka till detta, men inträffade fall av friställningar visar att den tid man har till förfogande ändock är för kort, och det gäller speciellt då det är fråga om ett större antal anställda. Ett sätt att hjälpa dessa arbetslösa är bl. a. att starta beredskapsarbeten av olika slag, som ofta kan vara ganska kostnadskrävande. Nackdelen med dessa arbeten är att de kanske inte är så nödvändiga i dagsläget, men framför allt innebär de att människor utan föregående erfarenheter får börja arbeta med arbeten, vilka de är helt främmande för, vilket innebär en sämre produktion och kanske vantrivsel. Som ett komplement till redan befintliga åtgärder som AMS har att tillgå borde därför ingå möjligheten att staten, genom AMS, får tillfälle att då den så finner lämpligt ges rätt och möjlighet att temporärt under en övergångstid ingå i företagslednings ställe och driva företaget, så att en "snyggare" avveckling kan ske än som ofta nu är fallet. Under vilka former detta ingripande skall tillgå får närmare undersökas — det kan finnas flera vägar att tillgripa. Vad som troligen är väsentligt i sådana fall är att dra en klar gräns ekonomiskt mellan det i konkurs varande företaget och statens fortsatta drift. Vidare är det troligen en fördel att behålla företags-

ledningen så intakt som möjligt, dock med undantag av högsta ledningen. Möjligheten att använda Företags AB i sådana situationer bör undersökas. Förslaget får ej innebära en skyldighet för staten att göra någon inlösen av företaget, men möjligheten bör beaktas.

Det är svårt att bedöma hur det ekonomiska utfallet med dessa ingripanden kommer att bli i förhållande till de åtgärdsåtgärder som nu finns, beredskapsarbeten, skyddade verkstäder etc. Men även om det ställer sig något dyrare bör inte detta avskräcka, det är i första hand de drabbade människorna som det gäller att bistå på bästa sätt.

Med stöd av det anförda föreslås härmed,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om tillsättandet av en utredning med uppdrag att undersöka och framlägga förslag, som ger staten möjligheter att under en övergångstid överta driften av företag, vilket konkursförklarats och därigenom eller av annan orsak avser att nedlägga driften.

Stockholm den 19 januari 1970

Bernt Nilsson (s)

i Kalmar

Gertrud Sigurdson (s)

Karl-Erik Häll (s)

Birger Rosqvist (s)

Eric Johanson (s)

i Västervik

Lars-Ingvar Sörenson (s)

Sven Lindberg (s)

John Johnsson (s)

i Blentarp

Bernt Ekvall (s)

Nr 963

Av herrar Nilsson i Agnäs och Petersson i Gäddvik, om en tioårig utvecklingsplan för lokaliseringstödet i Norrland.

(Lika lydande med motion nr 472 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Tore Nilsson (m)

i Agnäs

Per Petersson (m)

i Gäddvik